

Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва
миёнаи касбии назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТИ КАСБИ «ДЌЗАНДАИ ЛИБОСИ ЗАНОНА»

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Дўзандаи либоси занона**

Рамзи касб: **LI 7531**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **14**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

Душанбе - 2024

Бо қарори Ҳайати мушовараи Вазорати
меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14.10.2024,
№11 тасдиқ гардидааст

Дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти
ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст

Стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона» дар доираи
татбиқи Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар ҳамкорӣ бо Кумита оид ба
таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон барои зинаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ таҳия шудааст.

**КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ КАСБИИ
НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТИ КАСБИ
«ДУЗАНДАИ ЛИБОСИ ЗАНОНА»**

Стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона» аз таҳхис (экспертиза)-и корфармоён ва ассотсиатсияҳои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Ҳуҷҷат дар бораи таҳхис
1.	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Сафарзода Б.	Муовини вазир	Хулоса аз 08.10.2024, №15-2246
2.	Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касбаи кормандони соҳаи бофандагӣ ва саноати сабуки Тоҷикистон	Қаюмзода Г.	Раис	Хулоса аз 05.07.2024, №17
3.	Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Хизмат»-и ноҳияи Файзобод	Боронзода М.	Директор	Хулоса аз 07.08.2024, №12
4.	Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «ҚД Наргис»	Самадова Ш.	Директор	Хулоса аз 07.08.2024, №19
5.	Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Чавонӣ»	Ғафуров И.	Директори генералӣ	Хулоса аз 21.08.2024, №08.03

Стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона»-ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Ҳисориева Заррина	Директор	Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии дӯзандагии шаҳри Душанбе»
2.	Маъруфова Гулсимо	Омӯзгори фанҳои таҳассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии маҳсули маъҷубон»
3.	Абдурахмонова Фарангис	Дӯзанда - технолог	ҚДММ «Дунёи нав»-и шаҳри Душанбе

Модераторҳо (миёнҷиҳо):

Данило Анищенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёр Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундариҷа

Ихтисорот	5
Маълумотномаи тавзеҳотӣ ба лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона»	6
Мафҳумҳои асосӣ.....	7
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад.....	9
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа	10
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дӯзандаи либоси занона» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	11
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дӯзандаи либоси занона», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	12
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	14
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)	27
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	32
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.....	49
Талабот ба довталабон	50
Талабот ба омӯзгорон	50
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ	50
Харитаи функционалии касби «Дӯзандаи либоси занона»	54
Замима: Хулосаҳои соҳа	59

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функционалӣ (аз ихтисороти « D eveloping a ccurricul u m»), яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҚТ	Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳиятҳо
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малақаҳои бокортаъминкунӣ
СБТМ-08/ISCO-08	Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо-2008 (International Standard Classification of Occupations-2008)
ТМҚТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
ТИК/ИСТ	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information Technology and Communication)
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ТС	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
LB	Салоҳиятҳои заминавии соҳаи саноати собук (light industry basic)
LI	Салоҳиятҳои касбии соҳаи саноати собук (Light industry)

Маълумотномаи тавзеҳотӣ ба лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона»

Талабот ба касби «Дӯзандаи либоси занона» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёд аст. Бунёди корхонаҳои нассочӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон босуръат амалӣ гардида истодааст. Аз ин рӯ, талаботи соҳа ба мутахассисони соҳаи нассочӣ аз ҷумла, дӯзандаи либоси занона зиёд шуда истодааст. Аммо дар Тоҷикистон Стандарти салоҳияти касби мазкур, барномаҳои таълимии модуль барои тайёр кардани дӯзандаи либоси занона, вучуд надорад.

Бо мақсади баланд бардоштани сифати тайёркунии мутахассисони касбҳои коргарӣ, ки ба талаботи корфармоён ва мувофиқи меъёрҳои стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯӣ бошад, Стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона» таҳия карда шудааст.

Стандарти мазкур талаботи асосиро ба салоҳияти касби мутахассиси «Дӯзандаи либоси занона» бо таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ муқаррар мекунад.

Дар стандарти салоҳиятҳои мазкур инчунин дӯхти либоси миллии тоҷикӣ, ки яке аз рукнҳои фарҳанги миллат ба шумор рафта, ёдгоре аз гузаштагон аст, ба инобат гирифта шудааст. Таърих гувоҳ аст, ки зан ва модари тоҷик дар ҳама даври замон посдори оину анъанаҳои муқаддаси миллат буд. Бояд гуфт, ки яке аз нишонаҳои асосии фарҳангу тамаддуни миллатҳои мухталифи дунё либоси миллии онҳост.

Дар таҳияи стандарти салоҳиятҳои мазкур кормандони ҚСК «Гулистон Душанбе», ҚДММ «Сифат саноат», ҚСК Фабрикаи дӯзандагӣ «ТОЈТЕХ» ва ҚДММ «Наврӯзгоҳ» иштирок намуданд.

Стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона» дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки мувофиқи қонунгузорӣ ҳуқуқи роҳандозӣ намудани фаъолияти таълимӣ барои амаликунии барномаи таълимӣ доранд, истифода карда мешавад.

Стандарти салоҳияти касби ««Дӯзандаи либоси занона» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб, Тартиби таъмини сифати таҳассусҳо ва тасдиқкунии таҳассусҳо, Барномаи миёнамуҳлати омода кардани касбҳои коргарии зинаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбиро барои солҳои 2023-2027 ва «Барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025» таҳия карда шудааст. Стандарти салоҳиятҳо талаботи таҳассусиро нисбат ба касби «Дӯзандаи либоси занона» ки ҷавобгӯи талаботи байналмилалӣ мебошанд, дар мувофиқа бо Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо СБТМ-08 (ISCO-08) таъмин менамояд.

Мафҳумҳои асосӣ

Таҳлили функционалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартарии чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Харитаи функционалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Баҳодихӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандро, ки барои баҳодихии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаходатномадихӣ анҷом меёбанд.

Бозори меҳнат – низоми ташаккули талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Дескриптор – (аз латинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Таҳассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияти, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва такрори бисёркарат ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натавонад дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принципҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахл доранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Таснифоти миллии таҳассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъерие, ки ҷаҳорҷӯбахоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллий эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии таҳассусҳо дорои ҷаҳорҷӯбахое мебошад, ки аз якҷанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дескрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои таҳассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба чӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, така мекунад.

Стандарти салоҳияти касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди аққали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни таҳассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кор мумкин аст, аз стандарти муқарраргардида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқати сатҳи таҳассуснокӣ ба талаботи истеҳсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодаи шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олии касбии ӯро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти таҳассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи таҳассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳони ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

Малакаҳои бақортаъминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшагирӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шуғло дар бар мегирад.

СБТШ-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо (International Standart Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шуғли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии оморӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳо, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсалӣ) – ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳое мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодихӣ маълумоти заруриро пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва шароитро, ки барои гузаронидани баҳодихии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодихӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодихандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур корро дар ҷойи

корӣ мувофиқи Стандарти салоҳияти касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

- аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷроӣ истифода мешаванд;
- навсонӣ дар вазъияти корӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

- фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизочони меҳмонхона аз мизочони барои таъмири кондитсионер фарқ мекунанд);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахлдоранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавониш дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунад, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалий (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятнокӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад

- Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҚТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

- мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр/ноҳия барои рушди минтақаи худ;

- дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

- омӯзгорон барои донишони он, ки чиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

- таълимгирандагон, барои донишони он, ки ҷӣ хел ва чиро меомӯзанд;

- маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донишони он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

- корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳо барои тақмили таҳассуси касбии кормандон истифода мекунанд, то ин ки ба кормандон дар самти мутобиқшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамиёномада тавсияҳо диҳанд;

- шаҳрвандони алоҳида, ки мехоҳанд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи таҳассуси касбии худро ба таври инфиродӣ тақмил диҳанд;

- шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва мехоҳанд ҳуҷҷати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;

– оила, волидони таълимгирандагон, ки меҳоханд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;

– шаҳрвандоне, ки меҳоханд ба ҷойи кории дигар гузаранд;

– шаҳрвандоне, ки меҳоханд норасоӣҳои худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартараф намоянд;

– шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибкории худро васеъ кардан меҳоханд;

– шаҳрвандоне, ки коргарони бехтарин шудан меҳоханд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Дар соҳаи саноати сабук айнаи замон стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул шудаанд ва амал мекунанд:

- Регламенти техникии Иттиҳоди гумрукӣ «Дар бораи бехатарии маҳсулоти саноати сабук» аз 07.01.12.;

- СД (ГОСТ) 4.45-86 Системаи нишондиҳандаҳои сифати маҳсулот. Маҳсулоти дӯзандагӣ барои истифодаи рӯзгор. Номенклатураи нишондиҳандаҳо;

- СД (ГОСТ) 4103-82 Маҳсулоти дӯзандагӣ. Усулҳои назорати сифат;

- СД (ГОСТ) 9733.4-83 Маводи нассочӣ. Усули санчиши устувории ранг ба шустан;

- СД (ГОСТ) 10581-91 Маҳсулоти дӯзандагӣ. Тамғагузорӣ, бастабандӣ, интиқол ва нигоҳдорӣ;

- СД (ГОСТ) 12566-88 Маҳсулоти дӯзандагӣ барои истифодаи хонагӣ. Муайян кардани дараҷа;

- СД (ГОСТ) 12807—2003 Маҳсулоти дӯзандагӣ. Таснифи дарзҳо, хатҳо ва дарзҳо;

- СД (ГОСТ) 17522-72 Рақамҳои маъмулии занон. Хусусиятҳои андозагирӣ барои тарҳрезии либос;

- СД (ГОСТ) 17916—86 Рақамҳои маъмулии духтарон. Хусусиятҳои андозагирӣ барои тарҳрезии либос;

- СД (ГОСТ) 23948-80 Маҳсулоти дӯзандагӣ. Қоидаҳои қабул;

- СД (ГОСТ) 25617-83 Матоъҳо ва маснуоти катон, нимкатин, пахтагӣ ва омехта. Усулҳои санчиши химиявӣ;

- 61.020 ИСС (РСТ) 163-81 Хилъати миллӣ. Шартҳои умумии техникӣ. Ба ҷои РСТ 163-76;

- 61.020 ИСС (РСТ) 484-88 Маҳсулоти дӯзандагии фармоишашон маишӣ, ки бо фармоиши инфиродӣ тайёр шудаанд. Шартҳои умумии техникӣ. Ба ҷои ИСС (РСТ) 484-83;

- 61.020 ИСС (РСТ) 540-88 Ҷома ва хилъатҳои миллӣ, ки бо фармоиши аҳоли тайёр шудаанд. Шартҳои умумии техникӣ. Ба ҷои ИСС (РСТ) 540-78;

- 61.020 ИСС (РСТ) 143-90 Либоси болоие, ки бо фармоиши аҳоли таъмир шудаанд. Шартҳои умумии техникӣ.

Тавзеҳоти умумии касби «Дӯзандаи либоси занона»

Дӯзандаи либоси мардона, як қатор уҳдадориҳо ва вазифаҳои зиёдеро, ки маҷмӯи муайяни салоҳиятҳоро талаб мекунад, дар доираи касб иҷро менамояд.

Дӯзандаи либоси занона устои соҳаи васеъе мебошад, ки корро оиди тарроҳӣ, дӯхт ва таъмири либоси занона, аз ҷумла либосҳои миллӣ иҷро мекунад, аз ин сабаб вай бояд дорои қобилияти созандагӣ, назардиди хуб, зебосозии бадеӣ бошад.

Касби «Дӯзандаи либоси занона» аз мутахассис салоҳиятнокӣ ва сифати баланди иҷрои уҳдадориро талаб мекунад. Дӯзандаи либоси занонаи муосир, бояд шахси эҷодкор, мутахассиси босавод ва вазифаҳои дар наздаш гузошташударо бо мувофақият иҷро кунад. У бояд, ба самти зебосозӣ ва муд ҳаракат карда, технология ва ташкилкунӣ корҳои дӯзандагӣ, шартҳои ороиши бадеии зебосозии либос, усулҳои созандагии маҳсулотҳои дӯзандагӣ, тарз ва усули иҷрои корӣ мошинагӣ, дастӣ ва ғайра иҷро карда тавонад.

Пеш аз он, ки бо таҷҳизоти дӯзандагӣ корро оғоз намояд, дӯзандаи либоси занона бояд ҳолати кори онро санҷида, оид ба корношоямӣ он шахсони масъулно огоҳ намояд.

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Дӯзандаи либоси занона» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)	
ТС 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон
ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
ТС 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
ЛВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ЛВ 02-2/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
ЛІ 7531-01-2/01	Бастани шартнома бо мизоч
ЛІ 7531-02-2/01	Омода намудани ҷойи кор
ЛІ 7531-03-2/01	Интиҳоб намудани матоъ
ЛІ 7531-04-2/01	Гирифтани андозаи мизоч
ЛІ 7531-05-2/01	Тайёр кардани ангула дар мошинаҳои махсус
ЛІ 7531-06-2/01	Пайваст кардани ҷузъҳои либос
ЛІ 7531-07-2/01	Пайваст кардани тасмачаҳо (планка), овезаҳо ва канораҳо
ЛІ 7531-08-2/01	Тайёр кардани камзӯлчаҳои пешу қафо

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Дӯзандаи либоси занона», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунии	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- гӯш кардан ва шунидан; - бо забони модарӣ ва дигар забонҳо сухан рондан ва навиштан; - мубодилаи иттилоот кардан; - риоя кардани одоб дар муносибат бо ҳамкорон/мизочон; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кори самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- муайян кардани нақши худ дар ҳаёти даста; - муайян кардани тарафҳои қавии аъзоёни даста; - дар даста дар ҳолатҳои гуногун кор кардан, мисол дар ҳалли масъалаҳои бухронӣ; - суботкор (настойчивый)будан.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва ҳал кардани мушкилот; - қарорҳои эҷодкорона ва инноватсионӣ таҳия кардан; - истифодаи як қатор стратегия барои ҳалли мушкилот; - ғавран ва самаранок ҳал намудани мушкилоти мизочон.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои ба дастовариҳои натиҷаҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд	- эҷодкорӣ ва идроки эҷодӣ; - зоҳир намудани ташаббускорӣ ва уҳдабарой; - омода будан ба инноватсия; - дастгирӣ кардани қарорҳои инноватсионӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолият, ки банақшагирии стратегии дарозмуддат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- гузоштани мақсадҳои мушаххас ва натиҷаҳои лоиҳа/кор; - таҳияи нақша/барномаҳои стратегӣ, дарозмуддат ва ҷорӣ; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо; - идоракунии вақт ва афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - пешбурди баҳисобгирӣ.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварии қатъӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - масъулиятнокӣ; - устувории ахлоқӣ; - риояи этика ва эстетика.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатиҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; - омода будан ба сарфи вақт ва сайё кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва берун аз он; - самимӣ барои ғояҳо ва усулҳои нав; - идоракунии худомӯзӣ; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор); - иштирок дар равандҳои ташаккулёбии пайваста.
Технологияе, ки барои ҳалли самаранокӣ	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ;

вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани донишҳо оид ба ҳифзи меҳнат, санитарияи истеҳсолӣ ва беҳдошт барои истифодабарии технологияҳо; - доштани тавоноии ҷисмонии мувофиқ; - риояи техникаи бехатарӣ; - интиҳоб ва истифодабарии воситаҳои ҷимоявӣ барои бехатарии шахсӣ дар ҷойи корӣ; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва ҷорабиниҳои зидди сӯхтор ҳангоми кор бо дастгоҳҳои барқӣ; - қоидаҳои ҷудокунӣ ва коркарди пасмондаҳо.
---------------------------------------	---

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ		ТС 01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудани саломатӣ барои иҷрои уҳдадорихои вазифавӣ, ошкор ва табобати саривактии беморӣ ва пешгирии аз онро тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба қор қабул шудан; - гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи чадвали ташкилот.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - маҳорати баён кардани мақсади худ; - маҳорати гӯш кардан ва шунидан; - маҳорати таҳлили тавсияҳои хаттӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Шиносӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ	1.1. Шиносӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ. 1.2. Шиносӣ бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи чадвали тасдиқшуда.	
2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи чадвали тасдиқшуда. 2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвирасонӣ ба қорхона/ташкилот.	

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи чадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвирасонӣ ба қорхона/ташкилот.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузориҳои меҳнат; - маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба қор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - боинтизом; - бо масъул; - бовиҷдон.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатмӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоӣ ба саволҳои ҷавоб додан/мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/худомаҷлиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				✓							
1.2. Шиносоӣ бо намунаҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда				✓							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббӣ муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда											✓
2.2. Пешниҳод намунаҳои маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкilot											✓

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои муоинаи тиббӣ:	- муқаддимаӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ ва ғайринавбатӣ.
--------------------------------	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон	ТС 03-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур корҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи ташкилот ҳал мекунад, тавсиф менамояд. Коргарон дар қомеъҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар коллективи ҳар ташкилот/корхона.	
- Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - вучуд надоранд.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста яқҷоя бо ҳамкорон.

	1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадорихои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузашташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи фарқиятҳои фарҳангӣ дар даста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ. 3.3. Истифода бурдани муоширати ғайришифоҳӣ мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муошират, алоқаманд ба шумидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; - муоширати хаттӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти муноқишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунии.
Донишҳои талабшаванда:	- мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартариҳои кор дар даста; - воситаҳои робитаӣ; - принципҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ; - хусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ; - тарзи рафтор дар ҷойҳои ҷамъиятӣ, ҷойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизочон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан;

	- бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъул; - ухдабаро; - меҳрубон; - ташаббусқор.
--	---

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди қор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мувоҳида	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои қор дар даста якҷоя бо ҳамқорон											✓
1.2. Муайян кардани ҷойқунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда											✓
1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани ухдадорихи инфиродин барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											✓
Элементи 2. Қор қардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ қардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза											✓
2.2. Эътирофи <i>фарқиятҳои фарҳангӣ</i> дар даста											✓
2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста											✓
2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста											✓
Элементи 3: Риоя қардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)											

3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила	√										
3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифохӣ	√										
3.3. Истифода бурдани муоширати ғайришифоҳии мувофиқ	√										
3.4. Изҳори таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ	√										
3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан	√										
3.6. Интиҳоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян	√										
3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарқиятҳои фарҳангӣ:	- намудҳои саломдихӣ, хайрбод ва гуфтугӯ; - забони имову ишораҳо; - махсусияти услубҳои миллии муомилаи корӣ; - махсусияти муносибати байнифарҳангӣ.
Муоширати ғайришифоҳӣ:	- забони имову ишора; - риоя кардани фосолаи муайян байни шарикон.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Расонидани ёрии аввалия	ТС 04 – 2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои заруриро барои расонидани ёрии аввалия ва ниғаҳдории ҳаёт дар давраи то расонидани ёрии тиббӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми арзёбии ҳолатҳои руҳдода, бартараф кардани таваккалҳои мушаххас, ҳавф ва захмҳои ба он алоқаманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати руҳдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ҳатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин

	намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, ҳомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидунонда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтаҷабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарҷарҳзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ.
11. Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва ҷораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ; - бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидунонда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ; - арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм ва арзёбии ҳолати ҷабрдида; - даъват намудани ёрии таъҷилӣ; - иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда;
-------------------------	--

	- оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида; - бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифода намудани тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қафаси сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор рухдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принципҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монеашавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (хароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъул; - уҳдабаро; - мушфик; - раҳмдил.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди қор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимигранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати руҳдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ҳатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон				✓							
1.2. Ошқор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида				✓							
1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ				✓							
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									✓		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									✓		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									✓		
Элементи 2:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб دیدан аз барқ ва раъд											
2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, ҳомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									✓		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидунонда									✓		
2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									✓		
Элементи 3:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунаравӣ											

3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба чароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан											
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани <i>усули Геймлих</i>									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санчидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азхушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		
Элементи 10: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ											
10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил									√		
10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб									√		
10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ									√		

Элементи 11: Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ										
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√	
11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда									√	

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хатар –	- ҷисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; - марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих –	Тартиби амал ҳангоми расонидани ёрӣ ба нафасгиршуда: - бояд аз паси ҷабрида истода (агар ҳанӯз рост истода ва ба ҳуш бошад), бо дастон ўро дар бар гирифтанд; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками ҷабрида дар сатҳи байни нофу қавсаҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунад; - дастонро баробари ин якбора аз оринҷ қат мекунад, лекин қавсаи синаи ҷабридари зер кардан лозим нест; - ин усулро ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунад, то роҳи нафас кушода шавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ		ТС 05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:		
- қобили истифода ба ҳар корманд.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):		
- тавонистани хондан ва навистан.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Шиносӣ бо сохти компюте	1.1. Шиносӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и қисмҳои асосии компютери фардӣ . 1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер .	
2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) . 2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунии .	
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.	

4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо <i>хадомоти ҷустуҷӯӣ</i> ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо <i>браузерҳо</i>.
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирӯсӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар компютер; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенҷерон; - қабул, ирсол ва эътиноӣ (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо); - функсияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиётии компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунии ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ; - дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истеҳсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайвастшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи бехатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - хадомоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифодаи он; - бехатарӣ ва ҳифзи маълумот ҳангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизакор;

	- масъул; - эҳтиёткор.
--	---------------------------

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушохидати бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусохиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччагҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносӣ бо сохти компютер											
1.1. Шиносӣ бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√		√								
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунии	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											
3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									
3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			
3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо ҳадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											

5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ):	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер:	<i>қисмҳои асосии компютер:</i> - монитор; - блоки системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. <i>қисмҳои иловагии компютер:</i> - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгори/флеш-захирасоз (накопител); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура):	- тақсимои тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбой–рақамӣ, хизматӣ, функционалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.
Лавҳаи идоракунии:	- қисмати истифодашавандаи интерфейси Microsoft Windows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷурсозии система, ҷун иловакунӣ ва ҷурсозии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунии баҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, якчанд амалҳои дигари марбут ба идоракунии системаро имкон медиҳад.
Ҳадамоти ҷустуҷӯи Интернет:	- yandex; - google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузер - ин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Новобаста аз он, ки намудҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмуни қисми онҳо ин - кушодани сомонаҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишонигӣ вучуд дорад-майдон, ки дар он номгӯи сомона барои кушодашавии он ҷоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	LB-01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қатъиян риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва қоидаҳои бехатарии зидди сӯхторро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳама ҷойҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат	1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат. 1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор. 1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
2. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ	2.1. Гузаштан аз дастурдиҳӣ (муқаддимаӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи бехатарӣ. 2.2. Пӯшидани либосҳои махсус. 2.3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии барқӣ . 2.4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ.
3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор	3.1. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтори тартиботи дохилии ташкилот. 3.2. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан мувофиқи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷои кор; - истифодаи либоси махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ; - шинос шудан бо санадҳои меъёрии техникаи ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - пайдо намудани маълумот оид ба тартиботи дохилии ташкилот/корхона; - гирифтани иҷозат барои иҷрои корҳо аз рӯи супоришнома ва ё амр; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ тибқи талаботи муассиса/ташкилот; - санҷидани ҳолати коршоямии воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода бурдани системаи эҳтиётӣ; - истифодаи воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот; - расонидани ёрии аввалия ҳангоми сӯхтан.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - санадҳои меъёрии техникаи ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - тартиботи дохилии ташкилот/корхона оид ба ҳифзи меҳнат; - намудҳои дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бехатарии барқии ташкилот; - қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ; - қоидаҳои истифода бурдани воситаҳои ҳимояи эҳтиётӣ;

	- қоидаҳои бехатарии сӯхтори ташкилот; - қоидаҳои тахлияи одамон (кӯчонидан) ҳангоми вазъиятҳои фавқулода; - сабабҳои сар задани сӯхтор ва пешгирӣ аз онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - тозақор; - масъулнок; - ӯҳдабаро; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳафти ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҷиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат											
1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат	√		√								
1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор	√			√							
1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона	√			√							
Элементи 2: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ											
2.1. Гузаштани дастурдихӣ (муқаддимаӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи бехатарӣ	√		√								
2.2. Пӯшидани либосҳои махсус	√		√								
2.3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии барқӣ	√		√								
2.4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ	√		√								
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор											
3.1. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтори тартиботи дохилии ташкилот	√			√							

3.2. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал	√			√							
--	---	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қоидаҳои техникаи бехатарӣ -ин:	- системаи чорабиниҳои муташаккилона, санадҳои меъёрӣ, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи таъсири омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргар.
Гузаштани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – маъно дорад:	- - қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ сардор ва шахсони масъул оид ба бехатарӣ уҳдадоранд бо одам ва корманд дастурдиҳии техникаи бехатариро гузаронанд ва имзои дастургирандаро дар журнали техникаи бехатарӣ ба қайд гиранд. Қоидаи мазкур–шарти ҳатмии муносибатҳои меҳнатӣ, батартибдаровардашудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Гузаштани он ҳатто ба роҳбари ширкат ҳатмист. Танҳо баъди шиносӣ бо дастур оид ба техникаи бехатарӣ кормандро метавон ба иҷрои корҳо иҷозат дод.
Либоси махсус – ин	- - сарпӯшҳо, шим, комбинезон, камзӯл, дастпӯш, пойафзол ва монанди инҳо, яъне он чизҳое, ки ба предметҳои либос тааллуқ доранд ва барои аз омилҳои хатарноки беруна муҳофизат кардани ҳаёт ва саломатии кормандон дар раванди иҷрои корҳо таъйинот доранд.
Қоидаҳои бехатарии барқӣ - ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи расиш ба қисмҳои ҷараёнгузар ва таъсиррасонии он ба коргар.
Қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор –ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи ҳолати хатари оташ, барҳамдиҳии он ва таъсиррасонии омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргарон.
Воситаҳои сӯхторхомушкунӣ –ин:	- воситаи махсуси дар ихтиёрдошта ва инчунин, асбобу анҷоми истифодашаванда барои оташнишонӣ (ҷумаки оташнишонӣ (гидрант), рӯдаҳои оташнишонӣ, оташнишонак, кум, об, чангаки сухторнишонӣ, мисрон (лом), бел, сатил ва ғайра).

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Муошират кардан бо забони хоричӣ дар сатҳи заминавӣ	LB 02-3/01
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур, маҳорат ва дониши зарурӣ барои фаҳмиш ва истифодаи фарқкунанда аз забони тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва ғ.) дар мисоли истифодаи ифодаҳое, ки доимӣ дар ҷои кор (саломдиҳӣ, хайрухуш, бахшиш ва ғ.) маъмуланд, инъикос мекунад.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - кормандони ҳама сатҳҳои соҳаи мазкур.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - надорад.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муоширати боадабона бо мизочон/фармоишгарон	1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.2. Истифодаи ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо

	мизочон/фармоишгарон. 1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад. 1.4. Истифодаи захираҳои мувофиқ ва мурочиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.
2. Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират. 2.1. Истифодаи ҳама гуна усулҳои визуалӣ барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифохӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои робитавӣ ва байнишахсии муоширати ҳалимона бо ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон; - истифода намудани калимаҳои асосӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳо, барои муошират бо мизочон/фармоишгарон зарур, мувофиқ ба ҷои корӣ мушаххас; - истифода намудани забони имову ишора ё луғат; - талаффуз намудани калимаҳо ва ибораҳо барои иҷрои кор; - талафузи номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус бо забони омӯхташаванда; - талафузи номгӯии асбоб ва таҷҳизотҳо, нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Донишҳои талабшаванда:	- алифбои забони омӯхташаванда; - оид ба масъалаҳои робитаҳои фарҳангӣ, роҳ надодани таҳқиқҳои тасодуфӣ ба ҳамкасбон ё шарикон; - қоидаҳои талаффузи калимаҳо ва ибораҳо; - қоидаҳои талаффузи калимаҳо ва ибораҳо; - номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус; - номгӯии асбоб ва таҷҳизотҳо бо забони хориҷӣ; - нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - ҳалим; - мушфиқ; - ташаббускор; - бофарҳанг.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Муоширати боадабона бо мизочон/фармоишгарон											
1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур.				√							
1.2. Истифодаи ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон.				√							
1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад.				√							
1.4. Истифодаи захираҳои мувофиқ ва мурочиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.				√							
Элементи 2: Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират				√							
2.2. Истифодаи ҳама гуна усулҳои визуалӣ барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифохӣ				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои маъмули зуд-зуд истифодашаванда:	- субҳ ба хайр; - корхоятон чи тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ кумак карда метавонам? - бубахшед ман шуморо намефаҳмам; - Шумо бо забони...гап мезанед? ва ғайра.
--	--

Захираҳои мувофиқ:	- дафтарча барои қайди ёдоштҳо, сабти калимаҳо, абзорҳо барои афзун кардани луғат; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касбҳои ҷудогона, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо (брошюраҳо); - имзоҳо бо тавзеҳот; - сомонаҳо барои тарҷума.
Муошират:	- маслиҳатҳо ва эзоҳ додан; - пешниҳод намудани маълумотҳо, монанди: соати корӣ, намуди кор, нархнома ва ғ.; - кумак дар доираи вазифаҳои худ, инчунин ба ҳамкорон/мизочон аз рӯи хоҳиши онҳо; - фаҳмондан ва таъмин кардани самтҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои визуалӣ (дидорӣ):	- қайд, нишон додани иттилооти зарурӣ дар ҳуҷҷатгузорӣ, ҳуҷҷатҳо ва нақшаҳо; - истифодаи калкулятор барои арзиши музди кор ва хароҷотҳои муайян; - истифода намудани забони имову ишора; - нишон додани ашёи мушаххас.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Бастани шартнома бо мизоч		LI 7531-01-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди бастани шартномаи байни корхона/ташкилот ва мизоч/фармоишгар ҷиҳати иҷро намудани уҳдадорихои тарафайн ва инчунин бастани шартномаи меҳнатӣ бо кордиханда, мувофиқ бо Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:		
- дар ҳама ҷойҳои корӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):		
- ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон;		
- LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС	
1. Шинос намудани мизоч бо шартнома	1.1. Шинос намудан бо хусусияти кор. 1.2. Шинос намудан бо шартҳои корхона/ташкилот. 1.3. Шинос намудан бо қоидаҳо ва уҳдадорихои ҷонибҳо. 1.4. Шинос намудан бо шароит ва регламенти кор .	
2. Бастани шартномаи меҳнатӣ	2.1. Ба тасвиб расонидани шартнома. 2.2. Пешниҳод намудани нусхаи шартнома ба мизоч.	
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани талаботи шартномаи тарафайн; - бастани шартномаи меҳнатӣ бо корфармо; - иҷро намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва талаботи техникаи бехатарӣ; - иҷро намудани талаботи санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ; - иҷро намудани талаботи дохилии корхона/ташкилот; - кор кардан мутобиқи дастурамали вазифавӣ.	
Донишҳои талабшаванда:	- Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;	

	- қоидаҳо ва уҳдадориҳои шартномаи меҳнатӣ; - санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи нассочӣ; - дастурамали вазифавии дўзандаи либосҳои занона.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҳтиёткор; - ташаббускор; - тозақор.

Дастур оид ба ҷамъоварию далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатф ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварию ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Шинос намудани мизоч бо шартнома											
1.1. Шинос намудан бо хусусияти кор	√			√							
1.2. Шинос намудан бо шартҳои корхона/ташкилот	√			√							
1.3. Шинос намудан бо қоидаҳо ва уҳдадориҳои ҷонибҳо				√							
1.4. Шинос намудан бо шароит ва регламенти кор				√							
Элементи 2: Бастанӣ шартномаи меҳнатӣ											
2.1. Ба тасвиб расонидани шартнома	√			√							
2.2. Пешниҳод намудани нусхаи шартнома ба мизоч	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Регламенти кор - ин:	- тартиби кор барои ҳар як мутахассис, ҷадвали кор, муносибат байни кормандон ва нишондиҳандаҳои асосии кор нишон дода мешавад.
Шартномаи меҳнатӣ - ин:	- созиши байни корфармо ва корманд, ки тибқи он корманд уҳдадор аст корхоро аз рӯи як касб, якчанд касби муайян, ихтисос ё вазифа (мансаб) бо дараҷаҳои дахлдор, бо риояи қоидаҳои тартиботи дохилии меҳнатӣ иҷро намояд. Корфармо бошад, уҳдадор аст, барои ҳамин кор ба корманд пурра ва сари вақт музди меҳнат диҳад ва шароити

	меҳнатеро, ки Кодекси меҳнат, дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва созишномаҳои тарафҳо муайян намудаанд, таъмин кунад.
--	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани ҷойи кор	LI 7531-02-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода намудани асбобҳои корӣ ва таҷҳизоти дӯзандагӣ бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳама ҷойҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Ташкил намудани шароити корӣ	1.1. Санҷидани ҷойи кор мувофиқи талаботи техникаи бехатарӣ. 1.2. Аз назар гузаронидани ҳолати рушной ва шароити ҷойи корӣ. 1.3. Омода намудани мизи корӣ ва асбобу маводи зарурӣ . 1.4. Гузоштани асбоб ва маводи корӣ ба ҷойи махсус.
2. Омода намудани таҷҳизоти дӯзандагӣ	2.1. Қабул намудани таҷҳизоти дӯзандагӣ. 2.2. Имзо гузоштан дар дафтари қабул. 2.3. Санҷидани коршоямии таҷҳизоти дӯзандагӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- иҷро намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - кор кардан дар доираи дастурамали вазифавӣ; - кор кардан бо асбобҳо ва маводи корӣ; - тоза нигоҳ доштани ҷойи корӣ; - пӯшидани либоси махсус; - иҷроӣ корҳои ресмонпуркунӣ дар мошин; - иваз намудани бобинаи ресмон; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - дастурамали истифодабарии таҷҳизоти дӯзандагӣ; - қоида ва меъёрҳои саноати нассочӣ; - қоидаҳои истифодабарии таҷҳизоти дӯзандагӣ; - тартиби гирифтани асбоб ва маводҳои корӣ; - расмкашии таҳассусӣ; - технологияи компютерӣ дар истеҳсолоти дӯзандагӣ; - маводшиносии соҳаи нассочӣ; - технологияи дӯзандагӣ; - таҷҳизоти дӯзандагӣ; - амсиласозӣ ва ороиши бадеии либос; - тарроҳии либос; - технологияи дӯхти инфиродии либос; - тартиби омода кардани ҷойи кор; - тарзи кор бо таҷҳизоти дӯзандагӣ; - намудҳои таҷҳизоти дӯзандагӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҳтиёткор.

Дастур онд ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдхӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ташкил намудани шароити корӣ											
1.1. Санҷидани ҷойи кор мувофиқи талаботи техникаи бехатарӣ	√			√							
1.2. Аз назар гузаронидани ҳолати рушной ва шароити ҷойи корӣ	√			√							
1.3. Омода намудани мизи корӣ ва асбобу маводи зарурӣ	√			√							
1.4. Гузоштани асбоб ва маводи корӣ ба ҷойи махсус	√			√							
Элементи 2: Омода намудани таҷҳизоти дӯзандагӣ											
2.1. Қабул намудани таҷҳизоти дӯзандагӣ	√			√							
2.2. Имзо гузоштан дар дафтари қабул	√			√							
2.3. Санҷидани коршоямии таҷҳизоти дӯзандагӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Асбобу маводи зарурӣ:	- қайчӣ; - сӯзанҳо; - сӯзанак; - воситаҳои андозагирӣ; - риштаҳо; - ангуштпола; - дарзмол ва тахтаи дарзмол; - воситаҳои аломатгузорӣ; - гира (пинцет).
------------------------------	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Интиҳоб намудани матоъ	LI 7531-03-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди интиҳоби матоъ ва маводҳои ёрирасон барои дӯхти либоси занона бо риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:	
- дар ҷои кор ҳангоми тайёр намудани либоси занона.	

Шатҳои қабли (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 7531-02-2/01 Омода намудани ҷойи кор.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Интиҳоб намудани матоъ барои духти либоси занона	1.1. Интиҳоб намудани матоъ вобаста ба амсила ва таъиноти либос. 1.2. Муайян намудани сохт, хосият ва сифати матоъ. 1.3. Бугтобдиҳии матоъ (декатирование) барои духти маҳсулот.
2. Интиҳоб намудани маводи дучандкунанда	2.1. Интиҳоб намудани маводи дучандкунанда вобаста ба хусусияти матоъи асосӣ. 2.2. Муайян намудани тарзи бо ҳамдигар печиш, тору пуд, бофту зичии матои асосӣ. 2.3. Пайваст кардани чузъҳо бо дарзмол ё мангана.
3. Интиҳоб намудани матоъи астарӣ	3.1. Интиҳоб намудани ранги матоъи астар вобаста ба матоъи асосӣ. 3.2. Муайян намудани таркиби нахи бофиш ва зичии матоъи астарӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат, бехдоштии истеҳсоли ва бехатарӣ аз сӯхтор; - пӯшидани либосҳои махсус; - интиҳоб намудани матоъ вобаста ба амсила ва таъиноти либос; - муайян намудани таркиби нахи бофиш; - муайян намудани сохт, хусусият ва сифати матоъ; - риоя намудани меъёрҳои сарфи маводи асосӣ ва ёрирасон; - интиҳоб намудани маводи пайвасткунанда; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо дублерин; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо флизелин.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат, бехдоштии истеҳсоли ва бехатарӣ аз сӯхтор; - таснифи умумии маводҳо; - таркиби нахи бофт вобаста ба устувории онҳо; - намудҳои матоъ ва тартиби дӯхти онҳо; - тартиби дарзмол кардани матоъҳои гуногун; - тартиби гирифтани маълумот оид ба матоъ; - технологияи компютерӣ дар истеҳсолоти дӯзандагӣ; - маводшиносии соҳаи нассочӣ; - технологияи дӯзандагӣ; - таҷҳизоти дӯзандагӣ; - амсиласозӣ ва ороиши бадеии либос; - тарроҳии либос; - технологияи дӯхти инфиродии либос; - дастурамали вазифавии дӯзандаи либоси занона; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҷодкор; - ташаббускор; - эҳтиёткор.

Дастур онд ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Интиҳоб намудани матоъ барои духти либоси занона											
1.1. Интиҳоб намудани матоъ вобаста ба амсила ва таъиноти либос	√			√							
1.2. Муайян намудани сохт, хосият ва сифати матоъ	√			√							
1.3. Бугтобдихии матоъ (декатирование) барои духти маҳсулот	√			√							
Элементи 2: Интиҳоб намудани маводи дучандкунанда											
2.1. Интиҳоб намудани маводи дучандкунанда вобаста ба хусусияти матоъи асосӣ	√			√							
2.2. Муайян намудани тарзи бо ҳамдигар печиш, тору пуд, бофту зичии матои асосӣ	√			√							
2.3. Пайваст кардани чузъҳо бо дарзмол ё мангана	√			√							
Элементи 3: Интиҳоб намудани матоъи астарӣ											
3.1. Интиҳоб намудани ранги матоъи астар вобаста ба матоъи асосӣ	√			√							
3.2. Муайян намудани таркиби нахи бофиш ва зичии матоъи астарӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Бугтобдихии матоъ (декатирование) - ин:	- як раванди пеш аз коркарди матоъ аст, ки коркарди гармии намро дар бар мегирад, то ки пас аз дӯзандагӣ кам шудани матоъро пешгирӣ кунад.
--	--

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Гирифтани андозаи мизоч		LI 7531-04-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷро намудани корҳои омодагӣ ва гирифтани андозаи ҷуссаи одамро барои дӯхти либоси занона бо назардошти риояи одоби касбӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми гирифтани супориш ва фармоиш.		
Шатҳои қабли (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; - LI 7531-02-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - LI 7531-03-2/01 Интиҳоб намудани матоъ.		
Элементҳои ВС	Меъёри иҷрои (МИ) ВС	
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ	1.1. Тайёр намудани асбобҳои ченкунанда барои гирифтани андоза. 1.2. Риоя намудани одоби муошират ҳангоми гирифтани андоза аз мизоч.	
2. Гирифтани андоза барои сохтани нақшаи либоси занона	2.1. Чен кардани нимфарогирии гардан, қафаси сина 1,2 ва 3, нимфарогирии камар ва рон. 2.2. Чен кардани васеъгии қафаси сина, фосила аз хати камар то нуқтаи баланди чоки тарҳрезивандаи китфии асоси гардани пеш ва қафо, баландии қафаси сина. 2.3. Чен кардани сосила аз нуқтаи олии чоки китфи то сатҳи кунҷи зеробағалӣ, васегии пушт, фарогирии китф. 2.4. Чен кардани бари нишебии китф, дарозии либос ва остин (аз рӯи амсила).	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани меъёр ва қоидаҳои одоби корӣ; - риоя намудани муоширати касбӣ; - риоя намудани тартиби сохтани нақшаи ҷузъҳои маҳсулотҳои либоси занона; - танзими дарозӣ ва пайдарҳамии дарзҳои мошинӣ барои матоъҳои гуногун; - пӯшидани либосҳои махсус; - санҷидани асбобҳои корӣ пеш аз истифодабарии онҳо; - андозагирии ҷуссаи занона; - тақсимои иловаҳо ҳангоми таҳияи тарҳи либос.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои беҳдошти (гигиена) шахсӣ; - қоидаҳои муоширати корӣ ва меъёрҳои муносибати боодобона бо мизоч; - қоидаҳои андозагирӣ; - сохти бадани одам; - расмкашии таҳассусӣ; - технологияи компютерӣ дар истеҳсолоти дӯзандагӣ; - маводшиносии соҳаи нассочӣ; - технологияи дӯзандагӣ; - таҷҳизоти дӯзандагӣ; - амсиласозӣ ва ороиши бадеии либос; - тарроҳии либос; - технологияи дӯхти инфиродии либос; - раванди ченкунии бадани одам; - ангораи бадеии амсила;

	- тартиби сохтани нақшаи чузъҳои маҳсулот; - хусусияти ҳисоб барои кашидани нақшаи маҳсулоти занона; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҷодкор; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳӣ тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ											
1.1. Тайёр намудани асбобҳои ҷенкунанда барои гирифтани андоза	√			√							
1.2. Риоя намудани одоби муошират ҳангоми гирифтани андоза аз мизоч	√			√							
Элементи 2: Гирифтани андоза барои сохтани нақшаи либоси занона											
2.1. Ҷен кардани нимфарогирии гардан, қафаси сина 1,2 ва 3, нимфарогирии камар ва рон	√			√							
2.2. Ҷен кардани васеъгии қафаси сина, фосила аз хати камар то нуқтаи баланди чоки тарҳрезӣшавандаи китфии асоси гардани пеш ва қафо, баландии қафаси сина	√			√							
2.3. Ҷен кардани сосила аз нуқтаи олии чоки китфи то сатҳи кунҷи зербағалӣ, васеъгии пушт, фарогирии китф	√			√							
2.4. Ҷен кардани бари нишебии китф, дарозии либос ва остин (аз рӯи амсила)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Анзораи бадеии амсила – ин:	- тасвири иҷрошуда дар ҳамагуна расмкашии техникӣ, ки барои расмкашӣ гуаш (ранг), акварел, қаламҳои ранга ва муқалам, фломастерҳо истифода бурда мешавад. Асос, он ки амсилаи тасвиршуда ба он образе, ки дар таҳаюлот ҳаст мувофиқ бошад.
------------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Тайёр кардани ангула дар мошинаҳои махсус	LI 7531-05-2/01

Воҳиди салоҳияти мазкур раванди тайёр кардани ангула (ҷойи тугма) бо риояи техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор бо машин ва (А.М.Х) тавсиф менамояд.

Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:

- барои истеҳсоли маҳсулоти либоси занона.

Шатҳои қабли (пешакӣ):

- LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- LI 7531-02-2/01 Омода намудани ҷойи кор;

- LI 7531-03-2/01 Интиҳоб намудани матоъ;

- LI 7531-04-2/01 Гирифтани андозаи мизоҷ.

Элементҳои ВС	Меъёри иҷрои (МИ) ВС
1. Муайян кардани ҷойи ангула	1.1. Муайян кардани ҷойи воқеъшавии ангула дар маҳсулот. 1.2. Муайян кардани андозаи ангула аз рӯи қутри (диаметр) ангула. 1.3. Дучандкунии ҷои ангула.
2. Омода кардани мошинаи махсус барои тайёр кардани ангула	2.1. Гузаронидани риштаи ҳамранг ба матоъ. 2.2. Муайян кардани дарозии ангула дар мошинаи махсус. 2.3. Тайёр кардани ангула дар маҳсулот бо мошинаи махсус.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дастӣ, машинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ; - тоза намудани маҳсулот, мутобиқӣ намуди матоъ; - интиҳоби фурнитура тибқи таъинот; - иҷрои амалиёти мартубу ҳароратӣ (АМХ) тибқи меъёрҳои талабшуда; - дӯхтани тугмаҳо дастӣ ё дар мошинаи махсус; - ангуладӯзии ҳалқаҳо дар мошинаи махсус; қатдарзмолкунии остинҳо, дарзҳои шинам ва поёни маҳсулот мувофиқи амсила.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дастӣ, машинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ; - шаклҳо ва усулҳои назорати сифати маҳсулот; - мавод ва фурнитураҳои ҳозиразамон; - тартиби ангаладӯзӣ ; - технологияи иҷрои корҳои дастӣ, машинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ; - талаботи техникӣ ба амалиёти мартубу ҳароратӣ (АМХ); - тартиби технологии амалиёти мартубу ҳароратии (АМХ) чузъҳои гуруҳҳои гуногуни либосҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҷодкор.

Дастур онд ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани ҷойи ангӯла											
1.1. Муайян кардани ҷойи воқеъшавии ангӯла дар маҳсулот	√			√							
1.2. Муайян кардани андозаи ангӯла аз рӯи кутри (диаметр) ангӯла	√			√							
1.3. Дучандкунии ҷойи ангӯла		√		√							
Элементи 2: Омода кардани мошинаи маҳсус барои тайёр кардани ангӯла											
2.1. Гузаронидани риштаи ҳамранг ба матоъ	√			√							
2.2. Муайян кардани дарозии ангӯла дар мошинаи маҳсус	√			√							
2.3. Тайёр кардани ангӯла дар маҳсулот бо мошинаи маҳсус	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ангаладӯзӣ – ин:	- маҳкамкунии фурнитура (тугмаҳо, кирсакҳо чангакҳо, ва ғайраҳо) ба маҳсулоти дӯзандагӣ.
-------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Пайваст кардани ҷузъҳои либос	LI 7531-06-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди пайваст кардани ҷузъҳои либосро дар либоси занона шарҳ медиҳад	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - барои истеҳсоли маҳсулоти либоси занона.	
Шатҳои қабли (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; - LI 7531-02-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - LI 7531-03-2/01 Интиҳоб намудани матоъ; - LI 7531-04-2/01 Гирифтани андозаи мизоч.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Коркард намудани ҷузъҳои маҳсулот	1.1. Муайян намудани ҷойи истифодаи маводи ширеши танида ва турӣ (клеевайя паутинка и сеточка). 1.2. Дучандакунии маводи ширешӣ ва ҷузъҳо ба воситаи кукҳои дастӣ.

	1.3. Иҷро намудани амалиёти мартубу ҳароратӣ.
2. Коркард намудани чузъҳои маҳсулот бо флизелин	2.1. Муайян намудани ҷойи истифодаи флизелин . 2.2. Буридани флизелин аз рӯи қолаби намунаҳои (лекала) чузъиёти маҳсулоти асосӣ. 2.3. Пайваст кардани чузъҳо бо дарзмол ё мангана.
3. Коркард намудани чузъҳои маҳсулот бо дублерин	3.1. Муайян намудани ҷойи истифодаи дублерин. 3.2. Буридани дублерин аз рӯи (лекала) қолаби чузъи маҳсулоти асосӣ, бо назардошти самти риштаи тор. 3.3. Дучандакунии пешакии чузъҳо бо кӯкҳои дастӣ ё дарзҳои мошинӣ. 3.4. Назорат намудани сифати коркарди чузъҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дастӣ, мошинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ; - интиҳоб намудани маводи ширешӣ мутобиқи таъинот; - истифода намудани маводи ширешӣ ҳангоми иҷрои кор; - дучандакунии чузъҳо бо дарзмол ё мангана; - дучандакунии маҳсулот бо воситаи маводи пайвасткунанда; - коркард намудани чузъҳои маҳсулот бо танида ва турӣ ширешӣ; - дӯхтани либоси занонаи миллий (точикӣ); - буридани дублерин аз рӯи қолаби чузъҳои маҳсулоти асосӣ; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо дублерин; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо флизелин.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои дастӣ/мошинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - таснифи умумии мавод; - хусусиятҳои хос ва ҷойи истифодаи маводи дучандакунанда; - маълумоти умумӣ, таъинот, намудҳо ва хосиятҳои маводи гуногуни дучандакунанда; - усулҳои коркарди чузъҳои маҳсулот бо танидаи ширешӣ ва турӣ; - расмкашии таҳассусӣ; - технологияи компютерӣ дар истеҳсолоти дӯзандагӣ; - маводшиносии соҳаи нассочӣ; - технологияи дӯзандагӣ; - таҷҳизоти дӯзандагӣ; - амсиласозӣ ва ороиши бадеии либос; - тарроҳии либос; - технологияи дӯхти инфиродии либос; - усулҳои коркарди чузъҳои маҳсулот бо дублерин; - усулҳои коркарди чузъҳои маҳсулот бо флизелин.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Будан: - меҳнатдуст; - ғамхор; - ростқавл; - ҳалим; - пуртоқат; - эҷодкор.

Дастур онд ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Коркард намудани чузъҳои маҳсулот											
1.1. Муайян намудани ҷойи истифодаи маводи ширеши танида ва турӣ (клеевая паутинка и сеточка)	√			√							
1.2. Дучандакунӣ маводи ширешӣ ва чузъҳо ба воситаи кукҳои дастӣ	√			√							
1.3. Иҷро намудани амалиёти мартубу ҳароратӣ		√		√							
Элементи 2: Коркард намудани чузъҳои маҳсулот бо флизелин											
2.1. Муайян намудани ҷойи истифодаи флизелин	√			√							
2.2. Буридани флизелин аз рӯи қолаби намунаҳои (лекала) чузъиёти маҳсулоти асос	√			√							
2.3. Пайваст кардани чузъҳо бо дарзмол ё мангана	√			√							
Элементи 3: Коркард намудани чузъҳои маҳсулот бо дублерин											
3.1. Муайян намудани ҷойи истифодаи дубелерин	√			√							
3.2. Буридани дубелерин аз рӯи (лекала) қолаби чузъи маҳсулоти асосӣ, бо назардошти самти риштаи тор	√			√							
3.3. Дучандакунӣ пешакии чузъҳо бо кукҳои дастӣ ё дарзҳои мошинӣ	√			√							
3.4. Назорат намудани сифати коркарди чузъҳо		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Дучандакунӣ/дарзбандӣ – ин:	- истилоҳи технологӣ, ки ифодагари маводи махсус буда, дар дӯзандагӣ истифода мешавад. Ба маводи дучандакунанда дублеринҳои гуногун, флизелинҳо, танидаҳо, ҳошияҳо (лабакиҳо) ва зехҳо дохил мешавад. Маводи дучандакунанда байни қабатҳои маҳсулот гузошта мешавад.
Танидаи ширешӣ – ин :	- хусусияти асосии танидаи ширешӣ дар он аст, ки мавод аҳ ҳама тараф ширеш дорад, яъне пурра аз ширеш иборат аст.
Тури ширешӣ:	- маводи ширешии бетору пуд, ки аз полиэтиленӣ фишорбаланд тайёр кардашуда, шакл ва андозаҳои гуногуни сурохиро дорад. Аз сабаби дуруштии дар матоҳои зичбофт гузошта мешавад, масалан дар матоҳои костюмин, ки дар онҳо тури ширешӣ нақш намебандад.
Флизелин – ин:	- намуди маводи қоғазӣ бетору пуди дучандакунандаи часпанда (ширешдор), ки барои мустаҳкам кардани чузҳои маҳсулот сохта шудаанд. Флизелин дар асоси нахи селлюлоза бо нахи полиэстр илова шуда, истеҳсол мешавад.
Дублерин – ин:	- маводи дучандашудае, ки аз як тараф матоъ ё палатноӣ кешбофташуда ва аз тарафи дигар қабати ширешӣ дорад. Ҳамаи ин маводи дучандашаванда барои ба маҳсулот додани мустаҳкамӣ иловагӣ, фарсуданашавандагӣ ва шакл истифода мешаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Пайваст кардани тасмачаҳо (планка), овезаҳо ва канораҳо	LI 7531-07-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди тайёр кардани тасмачаҳо, овезаҳо ва канораҳоро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - барои истеҳсоли маҳсулоти либосҳои занона.	
Шатҳои қабли (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 7531-02-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - LI 7531-03-2/01 Интиҳоб намудани матоъ; - LI 7531-04-2/01 Гирифтани андозаи мизоч.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Тайёр кардани тасмача	1.1. Дучандкунии тасмача бо маводи ширешӣ. 1.2. Дуқад кардан ва яктарафа дарзмол кардани тасмача. 1.3. Нишонагузорӣ кардани тасмача барои пайвасти он бо пешӣ бар. 1.4. Васладӯзии тасмача бо пешӣ бар.
2. Тайёр кардани канораҳо	2.1. Коркард намудани мартубу ҳароратии пешӣ бар. 2.2. Дучандкунии канораҳо бо маводи ширешӣ. 2.3. Пайваст кардани канора бо маҳсулот бо куки дастӣ ва таҷҳизоти дӯзандагӣ. 2.4. Гардондани канора ба тарафи рости маҳсулот ва иҷрои (А.М.Ҳ.).

3. Пайваст кардани канора ва маҳсулот	3.1. Қад кардани канора ба пеши бар (тарафи рӯ ба берун). 3.2. Санчидани кунҷҳои канора, хомкук кардани канора бо канора. 3.3. Дӯхтан дар мошинаи махсус ва иҷрои (А.М.Ҳ.).
---------------------------------------	---

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дастӣ, мошинӣ ва амалиёти мартуби ҳароратӣ; - интиҳоб намудани маводи ширешӣ мутобиқи таъинот; - истифода намудани маводи ширешӣ ҳангоми иҷрои кор; - дӯхтани либоси занонаи миллӣ (точикӣ); - дучандакунии чузъҳо бо дарзмол ё мангана; - коркард намудани чузъҳои маҳсулот бо танида ва турӣ ширеш; - буридани дублерин аз рӯи қолиби чузъҳои маҳсулоти асосӣ; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо дублерин; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо флизелин.
Донишҳои талабшаванда;	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои дастӣ/мошинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ; - қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология; - таснифи умумии маводҳо; - хусусиятҳои хос ва ҷойи истифодаи маводи дучандакунанда; - маълумоти умумӣ, таъинот, намудҳо ва хосиятҳои маводи гуногуни дучандакунанда; - дастурамали вазифавии дӯзандаи либоси занона; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҷодкор; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуччаҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Тайёр кардани тасмача											
1.1. Дучандкунии тасмача бо маводи ширешӣ	√			√							
1.2. Дукад кардан ва яктарафа дарзмол кардани тасмача	√			√							

1.3. Нишонагузорӣ кардани тасмача барои пайвасти он бо пеши бар	√			√							
1.4. Васладӯзии тасмача бо пеши бар		√		√							
Элементи 2: Тайёр кардани канораҳо											
2.1. Коркард намудани мартубу ҳароратии пеши бар	√			√							
2.2. Дучандкунии канораҳо бо маводи ширешӣ	√			√							
2.3. Пайваст кардани канора бо маҳсулот бо куки дастӣ ва таҷҳизоти дӯзандагӣ	√			√							
2.4. Гардондани канора ба тарафи рости маҳсулот ва иҷрои (А.М.Ҳ.)		√		√							
Элементи 3: Пайваст кардани канора ва маҳсулот											
3.1. Қад кардани канора ба пеши бар (тарафи рӯ ба берун)	√			√							
3.2. Санҷидани кунҷҳои канора, хомкук кардани канора бо канора	√			√							
3.3. Дӯхтан дар мошинаи махсус ва иҷрои (А.М.Ҳ.)		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Тасмача – ин:	- пораи матои росткунҷае, ки аз тарафи даруни шим ангаларо мупӯшонад.
----------------------	---

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Тайёр кардани камзӯлчаҳои пешу қафо		LI 7531-08-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур коркарди тайёр кадани камзӯлчаҳои пешу қафо бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дастӣ, мошинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ тавсиф менамояд		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми дӯхти либоси занона.		
Шатҳои қабли (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; - LI 7531-02-2/01 Омода намудани ҷойи кор; - LI 7531-03-2/01 Интиҳоб намудани матоъ; - LI 7531-04-2/01 Гирифтани андозаи мизоч.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Тайёр кардани камзӯлчаи пеш	1.1. Хомкӯккунӣ ва бо мошина дӯхтани камзӯлча бо матоъи асосӣ. 1.2. Печондӯзӣ кардани дарзҳои дӯхташуда камзӯлчаи пеш. 1.3. Коркард намудани ороиши ниҳоии камзӯлча ва иҷрои АМҲ.	
2. Тайёр кардани	2.1. Хомкӯккунӣ ва бо мошина дӯхтани камзӯлча бо матоъ.	

камзӯлчаи қафо	2.2. Печондӯзӣ кардани дарзҳои дӯхташудаи камзӯлчаи қафо. 2.3. Коркард намудани ороиши ниҳони камзулча ва иҷрои АМХ.
3. Пайваст кардани канора ва маҳсулот	3.1. Қад кардани канора ба пешии бар (тарафи ру ба берун). 3.2. Санҷидани кунҷҳои канора, хомкукунии канора бо канора. 3.3. Духтан дар мошинаи махсус ва иҷрои (А.М.Х.).

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои дастӣ, мошинӣ ва амалиёти мартуби ҳарорати; - интиҳоб намудани маводи ширешӣ мутобиқи таъинот; - истифода намудани маводи ширешӣ ҳангоми иҷрои кор; - дӯхтани либоси занонаи миллий (точикӣ); - дучандакунии чузъҳо бо дарзмол ё мангана; - коркард намудани чузъҳои маҳсулот бо танида ва турӣ ширеш; - буридани дублерин аз рӯи қолиби чузъҳои маҳсулоти асосӣ; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо дублерин; - дучандакунии чузъҳои маҳсулот бо флизелин.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои дастӣ/мошинӣ ва амалиёти мартубу ҳароратӣ; - қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология; - таснифи умумии мавод; - расмкашии таҳассусӣ; - технологияи компютерӣ дар истеҳсолоти дӯзандагӣ; - маводшиносии соҳаи нассочӣ; - технологияи дӯзандагӣ; - амсиласозӣ ва ороиши бадеии либос; - тарроҳии либос; - технологияи дӯхти инфиродии либос; - хусусиятҳои хос ва ҷойи истифодаи маводи дучандакунанда; - маълумоти умумӣ, таъинот, намудҳо ва хосиятҳои маводи гуногуни дучандакунанда; - дастурамали вазифавии дӯзандаи либоси занона; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҷодкор; - ташаббускор; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Тайёр кардани камзӯлчаи пеш											
1.1. Хомкӯккунӣ ва бо мошина дӯхтани камзӯлча бо матоъи асосӣ	√			√							
1.2. Печондӯзӣ кардани дарзҳои дӯхташуда камзӯлчаи пеш	√			√							
1.3. Коркард намудани ороиши ниҳии камзӯлча ва иҷрои АМҲ	√			√							
Элементи 2: Тайёр кардани камзӯлчаи қафо											
2.1. Хомкӯккунӣ ва бо мошина дӯхтани камзӯлча бо матоъ.	√			√							
2.2. Печондӯзӣ кардани дарзҳои дӯхташудаи камзӯлчаи қафо.	√			√							
2.3. Коркард намудани ороиши ниҳии камзӯлча ва иҷрои АМҲ	√			√							
Элементи 3: Пайваст кардани канора ва маҳсулот											
3.1. Қад кардани канора ба пеши бар (тарафи ру ба берун)	√			√							
3.2. Санчидани кунҷҳои канора, хомкуккунии канора бо канора	√			√							
3.3. Духтан дар мошинаи махсус ва иҷрои (А.М.Ҳ.)		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Дар воҳиди салоҳияти мазкур навсонӣ (вариативӣ) вучуд надорад.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори мустақилонаи дӯзандаи либоси занона шахсоне иҷозат дода мешаванд, ки синнашон 18 сола ва аз он боло аст, аз муоинаи тиббӣ, дастурдиҳии муқаддимаӣ, омӯзиш ва таҷрибаҳосилкунӣ дар ҷойи кор, санҷиши дониши талаботи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ гузаштаанд ва дорои таҳассуси мувофиқ мебошанд.

Дӯзандаи либоси занона вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гардааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- пӯшидани либосҳои махсус;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;
- фавран хабардор кардани шахси масъул оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;
- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатарии иҷрои корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истеҳсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;
- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;
- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон ҳангоми ҳодисаҳои нохуш;
- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомушкунӣ.

Ҳангоми кори дӯзандаи либоси занона метавонанд, омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- нӯгҳои тез, асбобу абзор ва таҷҳизот ва ғ..

Дӯзандаи либоси занона мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва шартномаи коллективӣ бояд, бо либоси махсус таъмин бошад.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба таҳассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки меҳоҳанд касби «Дӯзандаи либоси занона»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2-и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯйи касби «Дӯзандаи либоси занона» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро донад;
- на кам аз 4 соли таҷрибаи кори дӯзандагиро дошта бошад;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 3-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯии асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Ҷадвали қолибӣ	5 даста	Мошинаи дарздӯзии ҳамақора	5 адад	Сӯхторхомӯшқунак	∞
Асбобҳои асосӣ		Мошинаи ҳалқадӯзӣ	5 адад	Дорукутгӣ	
Қайчӣ	25 адад	Мошинаи сангчазанӣ	5 адад	Маводи зидди сӯхтор	∞
Лентаи ченакгирӣ	5 даста	Мошинаи кнопказанӣ	5 адад	Сузанҳои мошинӣ ва дастӣ	∞
Ангуштпона	5 даста	Мошинаи тугмадӯзӣ	5 адад	Сарсузан	∞
Аробача	5 даста	Мошинаи ангаладӯзӣ	5 адад	Бур, собуни (тезкардашуда)	∞
Либосовезак	5 даста	Мошинаи қатдӯзӣ	5 адад	Ширеш	∞
Тахтаи бурӣ	5 даста	Мошинаи печондӯзӣ	5 адад	Ришта	∞
Ҷадвал, ҷадвали секунча, асбоби ченкунии хатҳои қатъ	5 даста	Мангана барои коркарди мартубу ҳароратӣ	5 адад	Матоъ	∞

Одамаки буғи ҳавой	5 даста	Мошинаи оверлок	5 адад	Матоъ барои буғдихӣ	∞
Мизи дарзмолкунӣ	5 даста	Дарзмол	5 адад	Маводҳои ороишӣ	∞
Обпошак	5 даста	Дарзмоли буғӣ-ҳавой	5 адад	Маводҳои дучандакунанда	∞
Мизи либосбурӣ	1 даста			Маводҳои гармидиханда	∞
Болиштчаҳои гуногун барои дарзмол	5 даста			Матоъҳои астарӣ	∞
Шоткаи либостозакунӣ	5 даста			Тасма баро шим	∞
Пистолет	5 даста			Тасма барои ҳошия	∞
Қолабҳои гуногун	5 даста			Зангалаҳо	∞
				Риштаи попуризанӣ	∞
				Флузилин	∞
				Дублирин	∞
				Лентаҳои ранга	∞
				Сангчаҳои гуногунранг	∞
				Тасма барои шим	∞
		Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
		Проектор	1 адад	Қоғазӣ А4	1 баст
		Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
		Экран	1 адад	Қалам	25 адад
		Тахтаи электронӣ/интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модуль	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Рӯйхати адабиёт

1. Силаева М. А. «Дӯхтани маҳсулотҳои дӯзандагӣ бо фармоиши инфиродӣ», 2012 с.
2. Швея. Портной легкой женской одежды. Ростов-на-Дону: Феникс. 2000г.
3. Гусейнов Г.М. Конструктивное моделирование одежды. Композиция костюма: учеб. пособие для студ. высш. учеб. завед./Г.М. Гусейнов, В.В. Ермилов, Д.Ю. Ермилова. - М.: Издательский центр Академия, 2003.
4. Дудникова Г. История костюма: учебник для учащ. лицеев, колледжей, училищ/Г. Дудников. - Ростов н/Д.: Феникс, 2001.
5. Единая методика конструирования одежды СЭВ (ЕМКО СЭВ). Том 2 Базовые конструкции женской одежды. – М.:1988.
6. Золотцев Л.В. Лабораторный практикум по технологии швейных изделий/ Л.В. Золотцев, Е.Х. Мелихов. - М.: Легпромиздат,1988.
7. Ильяшева Е.В. Основы прикладной антропологии и Биомеханики: учебно-методическое пособие для студентов/К.О. Сивухина. – Магнитогорск: МаГУ, 2003.
8. Ильяшева Е.В. Введение в AutoCAD: методические рекомендации к курсу «Проектирование изделий» Ч.1/Е.В. Ильяшева. - Магнитогорск: МаГУ, 2001.
9. Ильяшева Е.В. Основы учебно-творческого проектирования: учебно-методическое пособие для студентов технологического факультета/Е.В. Ильяшева. - Магнитогорск: МГПИ, 1998.
10. Кокеткин П.П. Одежда. Технология-техника, процессы - качество: учебник/П.П. Кокеткин. - М.: МГУДТ, 2001.
11. Малышева И.Э. Основы конструирования, моделирования и технологии одежды: учебник /И.Э.Малышева. - Ростов н/Д.: Изд. Центр МврТ, 2001.
12. Мартынова А.И. Конструктивное моделирование одежды: учебник/А.И. Мартынова, Е.Г. Андреева. - М.: Академия, 2002. – 216 с.

Funded by
the European Union

**КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ
КАСБИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХАРИТАИ ФУНКЦИОНАЛӢ

Соҳа: Саноати сабук

Касб: Дӯзандаи либоси занона

Рамзи касб: LI 7531

Харитаи функционалии касби «Дӯзандаи либоси занона»

УҲДАДОРИҲО		ВАЗИФАҲО				
А	Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ	A-1. Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон	A-2. Такмил додани тахассуси касбӣ	A-3. Истифода бурдани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	A-4. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	A-5. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна
		A-6. Ҳал намудани вазиятҳои муноқишавӣ				
В	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	B-1. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	B-2. Расонидани ёрии аввалияи тиббӣ	B-3. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	B-4. Риоя намудани қоидаҳои зидди сӯхтор	B-5. Гузаштан аз дастурдиҳии техникаи бехатарӣ
		B-6. Пӯшидани либосҳои махсус	B-7. Риоя намудани қоидаҳои беҳдорӣ ва беҳдошти шахсӣ			
С	Қабул намудани фармоиш	C-1. Омода намудани ҷойи кор	C-2. Омода намудани таҷҳизоти дӯзандагӣ	C-3. Таҳия кардани феҳрист (каталог)	C-4. Интихоб намудани матоъ	C-5. Гирифтани андозаи мизоч
		C-6. Бастани шартнома бо мизоч				
D	Таҳия кардани намунаҳои либоси занона	D1. Соختани нақшаи куртаи милли	D2. Соختани нақшаи куртаҳои остинҳои яклухтбурида	D3. Соختани нақшаи либоси болоии занона (камзул, боронӣ, палто)	D4. Соختани нақшаи доман	D5. Соختани нақшаи шими занона

		D6. Сохтани нақшаи гиребон	D7. Сохтани нақшаи остин	D8. Омода намудани қолиби маҳсулот ва буриши он		
E	Коркард намудани чӯзъҳои хурди маҳсулот	E-1. Тайёр кардани тасмачаҳо, овезаҳо, канораҳо	E-2. Пайваст кардани тасмачаҳо, овезаҳо ва канораҳо ба маҳсулот	E-3. Дӯхтани чокҳои пахлӯй	E-4. Тайёр кардани чинҳо ва дарзҳои шинам	E-5. Тайёр кардани шиор (шлитс)
		E-6. Тайёр кардани киссаҳо	E-7. Коркард намудани гиребон ва ангалаҳо	E-8. Коркард намудани остинҳо	E-9. Ороиш додани маҳсулот (бо гулдӯзии дастӣ, мошинӣ, мӯҳра ва сангчаҳо)	E-10. Пайваст намудани чиҳози либос (фурнитура)
F	Коркард намудани амалиётҳои мураккаби маҳсулот ва пайвасти чӯзъҳои хурд ба маҳсулот	F-1. Дучандакунии маҳсулот бо воситаи маводҳои пайвасткунанда	F-2. Пайваст намудани занҷира ба маҳсулот	F-3. Пайваст намудани камарбанд ба маҳсулот	F-4. Пайваст намудани зерканора ба маҳсулот	F-5. Пайваст намудани гиребон ба маҳсулот
		E-6. Пайваст намудани остини маҳсулот	E-7. Тайёр кардани камзӯлчаҳои пешу қафо ва пайвасти доман	E-8. Пайваст намудани астари маҳсулот	E-9. Азнавсозӣ намудани либоси занона (кутоҳ, танг, васеъ ва иваз кардан)	E-10. Супоридани маҳсулот ба мизоҷ ва ба тартиб овардани ҷойи кор

	Сатҳи 2 - 20
	Сатҳи 3 - 27
Ҳамагӣ: 47 вазифа	

Талаботи умумӣ ба касби «Дӯзандаи либоси занона»			Харитаи функционалии бо усули DACUM таҳияшуда, барои касби
Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ	Дониш, малака ва маҳорати умумӣ		«Дӯзандаи либоси занона»
1. Хушмуомила 2. Меҳнатдӯст 3. Мушоҳидакор 4. Тоқатпазир 5. Бомасъулият 6. Покизакар 7. Бозҳатиёт 8. Ростқавл 9. Сарфакор 10. Дурандеш 11. Бодикқат 12. Устувории ахлоқӣ 13. Ба бемориҳои аллергияи устувор 14. Поквичдон 15. Боинсоф	1. Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон 2. Санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии соҳа 3. Қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ 4. Қоидаҳои истифодаи асбобу анҷом 5. Қоидаҳои нобуд сохтани партовҳо 6. Малакаи кор бо компютер 7. Малакаи истифодаи таҷҳизотҳои техника 8. Малакаи расмкашӣ 9. Расонидани ёрии аввалин 10. Интиҳоби дурусти ришта ва сузанҳо 11. Бартараф намудани носозҳои хурд дар мошина 12. Ба танзим даровардани риштаҳо. 13. Пайвасти чузъҳои либос.бо истифода аз навъҳои куку дарзҳои мошини 14. Пора ва духти маснуотҳои гуногуни занона 15. Риоя намудани қоидаҳои гигиенаи шахсӣ ва тандурустӣ		Иштирокчиёни таҳлили функционалӣ: 1. Кабулова Зебихон – дӯзандаи ҚСҚ «Гулистон Душанбе»; 2. Ҳасанова Муҳаббат – дӯзандаи ҚДММ «Сифат саноат»; 3. Назаров Рустам – технологи ҚСҚ Фабрикаи дӯзандагӣ «ТОЈТЕХ»; 4. Мадалиева Заррина – дӯзандаи ҚДММ «Наврӯзгоҳ»; 5. Содикова Сайёра – дӯзандаи ҚДММ «Наврӯзгоҳ». Модераторон: Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Сангин Бобоев - коршиноси маҳаллии ғайрикалидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Бахтиёров Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС Фасилитаторон: 1. Ҳисориева Заррина 2. Маруфова Гулсимо
Таҷҳизот, асбобҳо, масолеҳи асосӣ ва сарфшаванда			
1. Мошинаи дарздӯзии ҳамакура 2. Мошинаи ҳалқадӯзӣ 3. Мошинаи тугмадӯзӣ 4. Мошинаи ангаладӯзӣ 5. Мошинаи қатдӯзӣ 6. Мошинаи печондӯзӣ 7. Мангана барои коркарди мартубу ҳароратӣ 8. Мошинаи оверлок 9. Мошинаи тугмазанӣ	18. Аробача 19. Либосовезак (китфбардорак) 20. Чадвал, чадвали секунча, асбоби ченкунии хатҳои қач 21. Тахтаи бурӣ 22. Чадвали қолибӣ 23. Дарзмол 24. Дарзмоли буғӣ-ҳавой 25. Одамак	38. Маводи ороишӣ 39. Маводи дучандакунанда 40. Маводи гармидиҳанда 41. Матоҳои астарӣ 42. Тасма барои шим 43. Тасма барои ҳошия 44. Зангалаҳо 45. Риштаи попуранӣ 46. Флузилин 47. Дублирин 48. Лентаҳои ранга	

10. Мошинаи сангчазанӣ 11. Компютер (фотошоп, системаи автоматикии лоиҳакашӣ) 12. Сузанҳои мошинӣ ва дастӣ 13. Ангуштпона 14. Қайчӣ 15. Лентаи ченакгирӣ 16. Сарсузан 17. Бур, собуни (тезкардашуда)	26. Одамаки буғи ҳавой 27. Мизи дарзмолкунӣ 28. Матоъ барои буғдиҳӣ 29. Обпошак 30. Болиштчаҳои гуногун барои дарзмол 31. Шоткаи либостозакунӣ 32. Мизи либосбурӣ 33. Пистолет 34. Ширеш 35. Қолабҳои гуногун 36. Матоъ 37. Ришта	49. Сангчаҳои гуногунранг 50. Тасма барои шим
Дурнамон оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб		
1. Мубодилаи таҷриба байни корхонаҳо 2. Такмили сатҳи ихтисос 3. Баланд намудани музди меҳнат 4. Кафолат ва сифатнокии кор 5. Беҳтарсозии сифати хизматрасони 6. Баландшавии зинаҳои вазифавӣ	7. Ғуборнок ва ифлосшавии муҳити атроф 8. Речаи кори ғайри меъёрий 9. Бемориҳои касбӣ 10. Ҳавасмандии ками мутахассисон	

Дар доираи лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон
13-14 ноябри соли 2023

Funded by
the European Union

КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ КАСБИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Маълумот дар бораи натиҷаи муҳокимаи лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона»

Дар муҳокимаи стандарти салоҳияти касби «Дӯзандаи либоси занона» Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касбаи кормандони соҳаи бофандагӣ ва саноати сабуки Тоҷикистон, Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Хизмат»-и ноҳияи Файзобод, Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «КД Наргис» ва Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Ҷавонӣ» иштирок намуданд.

Хулосаҳои вазорату корхонаҳои болозикр дар ҳаҷми 5 саҳифа замима мегарданд.

**ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА
ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

734012, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ, 22 Тел: 221-52-59
факс: (810992-37) 221-82-81 Email: info@sanomat.tj

№ 15-дд46 аз « 08 » 10 2024

Вазорати меҳнат , муҳоҷират ва
шугли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон мактуби вазорати меҳнат муҳоҷират ва шугли аҳолиро аз 20.08.2024, №3/13-1193 оид ба стандарти салоҳиятҳо дар касбҳои “Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ”, “Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб”, “Дуредгар, “Дӯзанда (либоси занона)”, “Оператори мошини турбофӣ” ва “Оператори мошини ресандагӣ” ва “Оператори мошини рангкунӣ”-ро мавриди омӯзиш қарор дода, чунин пешниҳод менамояд.

Бо дарназардоштани пайваста рушд ёфтани технологияҳои самтҳои гуногуни истеҳсолии соҳаи саноат аз ҷумла, соҳаи саноати сабук, ресандагӣ бофандагӣ ва ба миён омадани технологияҳои муосири истеҳсолӣ, зарурияти қабул намудани қоидаю меъёрҳо ва стандартҳои ба ба технологияҳои мазкур вобастаро тақозо менамояд.

Бинобар ин, дар “Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо” ва “Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо” ҳамаи касбҳо илова намудани стандартҳои технологияҳои муосир аз ҷумла:

1. Стандартҳои техника ва технологияҳои муосири соҳаи ресандагӣ бофандагӣ ва дигар равандҳои истеҳсолӣ;
2. Стандартҳои технология ва таҷҳизотҳои каммасрафи қувваи барқ;
3. Стандартҳои технологияи электронӣ (автоматикӣ) дар соҳаи саноати сабук ва соҳаи заргарӣ истифодашавандаро илова намудан мувофиқи мақсад мебошад.

Бо дар назардоштани пешниҳодҳои болозикр Вазорат лоиҳаи стандартҳои пешниҳодшударо қобили қабул мешуморад.

Муовини вазир

Б. Сафарзода

КУМИТАИ ЧУМХУРИЯВИИ ИТТИФОКИ КАСАБАИ КОРМАНДОНИ
СОҲАИ БОФАНДАГӢ ВА САНОАТИ САБУКИ ТОҶИКИСТОН

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КОМИТЕТ ПРОФСОЮЗА РАБОТНИКОВ
ТЕКСТИЛЬНОЙ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ТАДЖИКИСТАНА

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе кучаи Маяковский 1/13 Тел: 8+(992) 988-84-26-26
734003, Республика Таджикистан, г.Душанбе ул. Маяковский 1/13 Тел: 8+(992) 988-84-26-26

№ 17

“05” сентября с.2024.

лоихаи “Кумаки Иттиходи Аврупо
ба соҳаи маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон”

Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоки касабаи кормандони соҳаи бофандаги ва саноати сабуки Тоҷикистон мактуби Шуморо аз 30 июли соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандаги», «Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда»-ро мавриди омӯзиш қарор дод.

Лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандаги», «Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда» аз ду сатҳ (2 ва 3) иборат буда, дар онҳо ба ҷурраги номгӯи вохидҳои салоҳият, талабот ба довталабону омӯзгорон, хифзи меҳнат, техникаи бехтари ва забондони, ки барои касбомӯз муҳим арзёби мегардад, ғирдовари шудааст.

Вобаста ба ин, ҷумҳуриявии иттифоки касабаи кормандони соҳаи бофандаги ва саноати сабуки Тоҷикистон лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандаги», «Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда»-ро бо назардошти ислоҳи техникаи имлои, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи лоихаҳои стандартҳои салоҳияти болозикр кормандони Кумита : Каримова Ситора, Амирхонова Фарзона ва Низомова Саодат иштирок намуданд.

Бо эҳтиром,
Раиси Кумита

Каюмзода Г.К.

ҶАМЪИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТАШ МАХДУДИ «ХИЗМАТ» НОҲИЯИ ФАЙЗОБОД

Инд.735413 н. Файзобод кӯчаи Исмоили Сомонӣ 29/1 тел: (83135) 3-24-53, РМА14000165

*Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди
Аврупо» ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон*

Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Хизмат»-и ноҳияи Файзобод мактуби Шуморо аз 1 июли соли 2024, №71 оид ба гузаронидани ташҳиси лоиҳаи стандартӣ салоҳиятҳои касби «Дузандаи либоси занона»-ро мавриди омӯзиш қарор дод.

Қайд кардан ба маврид аст шаҳрвандоне, ки ба ин касб шугъл меварзанд, бояд технологияи амалиёти омодагӣ, усулҳои асосии кор, ҳисоби асосии маводи заруриро барои духтани либоси занона амалиёти пора намудан, духт ва корҳои ороишӣ инчунин техникаи бехатарӣ ва кор бо асбобу таҷҳизотхоро дар сатҳи зарурӣ дошта бошанд.

Ба маълумот мерасонем, ки лоиҳаи стандартӣ салоҳиятҳои касби «Дузандаи либоси занона» аз ду сатҳ (2 ва 3) иборат буда, дар он ба пуррагӣ номгӯи воҳидҳои салоҳият, талабот ба довталабону омӯзгорон, ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва забондонӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад, ғирдоварӣ шудааст.

Дар тамоми матни Лоиҳаи мазкур ба ҷои ибораи «Дузандаи либоси занона» ибораи «Дузандаи либосҳои занона» навишта шавад.

Дар муқаддимаи Лоиҳа дар саҳифаи 6 ба ҷойи калимаи «гузаштагон» ибораи «таърихи миллати тоҷик» ва ба ҷойи ибораи «муқаддаси миллат» ибораи «муқаддаси миллӣ» навишта шавад.

Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Хизмат»-и ноҳияи Файзобод лоиҳаи стандартӣ салоҳиятҳои касби «Дузандаи либоси занона»-ро бо назардошти ислоҳот, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи Лоиҳа коргари Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Хизмат»-и ноҳияи Файзобод Хоралиева Шаҳноза иштирок намуд.

Директори ЧДММ
«Хизмат» -и н. Файзобод

Боронзода М.

ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН
Ҷамъияти Дорои
Масъулиятш маҳдуд
«КД Наргис»

РЕСПУБЛИКА
ТАДЖИКИСТАН
Общество с
Ограниченной
Ответственностью
«КД Наргис»

735700 шаҳри Хучанд, кучаи Шарк / телефон : +992995009700

Ба Лоихаи “Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба
соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулиятш маҳдуди “ҶДММ Корхонаи
дӯзандагии Наргис” мактуби Шуморо аз 07 августи соли 2024, № 67
оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби
“Дӯзанда” мавриди омӯзиш ва баррасӣ қарор дода, ба маълумот
мерасонад, ки стандарти касби мазкур фарогири дониш, малака ва
маҳорат буда, ба талаботи бозори меҳнат ҷавобгӯ мебошад.

Дар лоихаи стандарти касби “Дӯзанда (либоси занона)”
мафҳумҳои асосӣ оид ба касби “Дӯзанда” оварда шудааст, ки омӯзгор
метавонад ба таълимгиранда онро ба пуррагӣ тафсир намояд.

Қайд кардан ба маврид аст, ки дар Лоихаи стандарти мазкур
воҳидҳои салоҳият дар алоҳидагӣ ғирдоварӣ карда шудааст, ки ба
таълимгиранда имкон медиҳад, ки ҳамчун мутахассис оид ба
“Дӯзанда” малакаҳои худро дар ин соҳа беҳтар намуда, дар бозори
меҳнати дохилӣ ва хориҷӣ мавқеи худро пайдо намоянд. Илова ба ин,
стандарти салоҳиятҳои касби “Дӯзанда” барои таҳияи таълимии
модули мувофиқат менамояд.

Дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби “Дӯзанда” кормандони
зерин иштирок намуданд:

1. Вахобова Н
2. Рӯзиева Н

Директори ҶДММ
“Наргис”

Саматова М

ҶАМЁИЯТИ ДОРОИ
МАСЪУЛИЯТИ МАҲДУДИ
«ҶАВОНИ»

735702 Ҷумҳурии Тоҷикистон вил. Сугд,
ш. Хуҷанд, кўчаи Ҷавони-1, нишон 7118
Суратҳисоб 20202972100285
Ҳисоби арзи 20206840900157
Рақами мушаххас 510000065
ҶСШК «Бонки Эсхата»
ш. Хуҷанд, Ҷумҳурии Тоҷикистон
Нишонаи қабули бор: истгоҳи
роҳи оҳани «Хуҷанд» нишон 747802
тел: +992(3422) 40861, 40295, 65167
e-mail: giavoni@giavoni.net

LIMITED LIABILITY COMPANY
«GIAVONI»

735702 Sugd region, Tajikistan,
Khujand, 1 Javoni, code 7118
Account: 20206840900157
USD : 20202972100285
Taxpayer number 510000065
Bank beneficiary: OJSC «Bank Eskhata»
Republic of Tajikistan, Khujand city,
Station of destination «Khujand»
Code 747802 Railway of Tajikistan
tel :+992(3422) 40861, 40295, 65167
e-mail: giavoni@giavoni.net

№ 08-03 аз «21» 08 2024 с.

Ба Лоиҳаи «Кумаки Иттиҳоди Аврупо»
Ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Маъмурияти ҶДММ «Ҷавони» мактуби муроҷиати Шуморо таҳти рақами 67 аз 07.08.2024 сол, оиди ба гузаронидани ташҳиси лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбҳои пешниҳод шудаи «Оператори мошини ресандаги, оператори мошини рангдиҳи ва оператори мошинҳои дузандаги» - ро мутахассисони соҳави барраси намуда, чунин иттилоъ медиҳад.

Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбии истеҳсолоти саноати сабук, ки дар боло номбар карда шудааст, аз коркарди ниҳони нахи пахта то маҳсулоти тайёри дузандагии рангшуда, тибки талабот ба омузгорон ва довталабон, ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарии ҷавобгуй мебошад.

ҶДММ «Ҷавони» Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби истеҳсолоти саноати сабук, бо назардошти ислоҳоти имлои забони тоҷики, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи Лоиҳа мутахассисони зерини коргоҳ иштирок намудаанд.

Директори генерали

Фафуров И.Р.

Технологи масъули
истеҳсолоти ресандаги

Муродов Б.

Технологи масъули
истеҳсолоти дузандаги

Раҳматова Д.

Сармуҳосиб

Кориев Ш.В.